

Verslag van de vergadering van Werkgroep Voedsel fraude

Datum 18 mei 2018
Commissie Eric Marin

Ned. Delegatie Inge Stoelhorst
Yvonne Huigen
Gijs Theunissen

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Inge Stoelhorst
i.stoelhorst@minvws.nl
T 070 340 5668

Ons kenmerk

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

Samenvatting

De werkgroep die één tot tweemaal per jaar bijeenkomt heeft gesproken over:

- een aantal casussen die momenteel door het Voedsel fraude netwerk worden opgepakt (NVWA sluit hierop aan);
- Een plan voor een gecoördineerde actie om fraude met beschermde oorsprongsbenamingen op te sporen;
- de samenwerking tussen Europol en de voedsel fraude systemen van de Europese Commissie (AAC, AAC-Food Fraud Network). Daarnaast heeft de Commissie toegelicht hoe ze werkt aan verdere integratie van de Europese meldingssystemen iRASFF, AAC en AAC-FFN.
- Het kenniscentrum Voedsel fraude. Het Joint Research Centre heeft een toelichting gegeven op het onlangs gelanceerde Kenniscentrum Voedsel fraude.

Presentatie voortgang casussen uit het Voedsel fraude netwerk.

De Commissie presenteert enkele casussen die op dit moment spelen in het voedsel fraude netwerk. Het gaat hierbij om onder andere een zaak in het netwerk waarbij de herkomst van vlees in de keten wordt veranderd (omkatten). Daarnaast een zaak over vervalsing van bijenwas (andere ingrediënten toegevoegd aan het product bijenwas).

Project Europol (in het kader van Opson VII)

Europol heeft een handhavingsactie uitgezet in de vissector (tonijn), gaat over het ongeoorloofd kleuren van tonijn (met nitriet). Door het gebruik van de tonijn als vers product (bijvoorbeeld in sushi), kunnen producten afgezet worden die verser lijken dan het is. Hierdoor kunnen volksgezondheidsrisico's ontstaan (histamine). Dit betreft een samenwerkingsactie van de handhavingsautoriteiten uit 11 lidstaten met Europol (zie <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/fraud-plate-over-3-600-tonnes-of-dangerous-food-removed-consumer-market>).

De Commissie ziet dat dit probleem breed verspreid in de EU voorkomt en zich niet beperkt tot de lidstaten die aan dit project hebben deelgenomen.

De Commissie licht toe welke importcontroles gedaan worden met het oog het gebruik van ongeoorloofde additieven op/in tonijn speelt al heel lang (sinds 2000). Het begon met de behandeling met koolmonoxide. Nu wordt met veel meer andere ongeoorloofde additieven gefraudeerd. Er zijn veel problemen met de invoer uit derde landen. Hier wordt aandacht aan besteed. Ook wordt aandacht besteed aan controles van de invriestemperaturen op de schepen en de gezondheidscertificaten die bij de batches zitten.

Regelgeving tussen verwerkte tonijn en niet verwerkte tonijn zal worden verduidelijkt en het toegelaten gebruik van anti-oxydanten wordt aangescherpt.

Tenslotte presenteren de Spaanse autoriteiten hun inzet in dit project (handhaving op illegale toevoegingen aan tonijn (nitraat/nitriet), illegale handel).

De Commissie heeft het Joint Research Centre de opdracht gegeven om te kijken naar de analysemethode van nitriet in tonijn. Het Joint Research Centre licht dit onderzoek toe.

Bericht op de EU website (www.ec.europa.eu/food fraud):

On 25 April 2018, Europol/Interpol published [the results of the OPSON VII operation](#) to which the EU Food Fraud Network contributed in order to detect Tuna intended for canning being fraudulently sold as fresh.

Justice, police, customs and food experts have been mobilised to investigate and to ensure the success of this operation in which 11 countries (Spain, Italy, France, Germany, Portugal, The Netherlands, the United Kingdom, Hungary, Liechtenstein, Norway and Switzerland) were involved. In some countries investigations took place on fishing vessels and in processing plants when, in other participating countries, extensive sampling plans took place at distribution and retail levels.

The case is about tuna for canning being illegally treated with substances that enhance the colour leading to a misleading impression of its freshness. This can represent a serious risk to public health, taking into account that the modification of the initial colour can mask spoilage allowing the development of biological amines (histamine) responsible for the so called scombroid syndrome in humans. Spain and France are also conducting judicial inquiries into tuna destined for canning and sold as fresh and on the illegal use of additives, the results of which cannot be disclosed at this moment. In total, more than 51 tons of tuna have been seized.

Onderzoek BOB/BGA:

Naar aanleiding van constatering tijdens audits door de Europese Commissie zijn veel afwijkingen geconstateerd met betrekking tot de implementatie van de BOB/BGA.

In 2011 heeft de Europese Rekenkamer opmerkingen gemaakt richting Commissie, dat er onvoldoende controle is op de uitvoering van de BOB/BGA.

Daarop heeft de Europese Commissie acht audits in lidstaten gedaan en een rapport hierover gepubliceerd (zie website HFAA). Er zijn veel problemen vwb BoB/BGA bij boerenmarkten, delicatesseszaken.

De Commissie stelt voor op Europees niveau een aantal producten eruit te lichten en hierop acties uit te zetten. Hiervoor moet informatie in een IT-systeem worden geplaatst, waarin de informatie over deze producten beschikbaar zijn, mogelijk is dit het AAC systeem. De inspecteurs in de lidstaten kunnen hier dan gebruik van maken.

Een aantal lidstaten zijn gevraagd informatie te geven over een aantal BOB/BGA producten.

Casus babymelkpoeder

Europol licht de casus vwb vervalsing van melkpoeder toe. Verschillende landen zijn betrokken bij deze zaak, inmiddels zijn hoeveelheden van de vervalste melkpoeder onderschept. Hierover was veel media aandacht in de Spaanse media.

<https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/fraud-plate-over-3-600-tonnes-of-dangerous-food-removed-consumer-market>

Spain – fake baby milk powder

Four people have been arrested and a factory that packaged counterfeit baby milk mostly destined for China dismantled in Spain. Eight tonnes of the forged product were seized. The powder bought in bulk in Poland for one euro per kilo and delivered to Barcelona was not harmful but it lacked the nutrients needed by infants. It was also made in an environment that did not comply with food health and safety standards.

Samenwerking Europol en Food Fraud network (AAC en AAC-FFNW).

Er is gesproken over de wijze waarop de beide instanties kunnen samenwerken, en gebruik kunnen maken van elkaars datasystemen.

Kenniscentrum Voedsel fraude, Joint Research Centre.

Het JRC geeft een presentatie over de doelstelling en werkzaamheden van het Kenniscentrum Voedsel fraude bij het JRC. Dit centrum is onlangs gelanceerd.

Het kenniscentrum wil het Voedsel fraude netwerk ondersteunen met kennis, wetenschap etcetera.

Het JRC presenteert welke soorten voedsel fraude en welke productcategorieën het vaak gaat (o.a. melk, olijfolie, honing, saffraan, vis, koffie, thee)

Typen voedsel fraude waar het om gaat: vervanging, herkomst, verkeerde categorie aangeven (bijvoorbeeld olijfolie).

Het kenniscentrum gaat kennis verspreiden, verzamelen en valideren en beschikbaar maken voor de Directoraten van de Commissie en de lidstaten (met name de bevoegde autoriteiten).

Diensten die het kenniscentrum gaat leveren: kennisbasis, analyses, onderzoek naar beschikbare analysemethodes, netwerken.

Eén van de diensten is het maandelijkse JRC Monthly Food Fraud Report. (zie www.ec.europa.eu.)

Daarnaast komt er voor de analysemethoden een database, deze database is overgenomen van het Europese onderzoeksproject, Food Integrity. Autoriteiten kunnen dit gebruiken om te bekijken welke onderzoeksmethoden er zijn voor welke productcategorieën.

Het JRC wil een netwerk met technische experts bijeenbrengen (te beginnen in oktober 2018).

Er wordt gevraagd of dit centrum het EU referentiecentrum is, zoals in de nieuwe controleverordening is genoemd. Het JRC geeft aan dat dit niet het geval is. Op dit moment is het JRC hier niet voor benoemd. In de controleverordening wordt over meerdere centra gesproken. Het JRC wil op dit moment deze leemte vullen.

Commissie geeft aan dat de technische expertise van het JRC nodig is. Verder wordt aangegeven dat er nog geen middelen zijn om andere referentiecentra te starten.

DNP voedings supplementen (dinitrofenol)

DNP kan op verschillende manieren worden gebruikt (onkruidverdelger, munitie). Maar ook wordt het gebruikt als afslankmiddel. De stof is verboden voor menselijk gebruik. In de EU is het verboden op basis van de Algemene Levensmiddelenwetgeving.

DNP is een food supplement. VK presenteert een aanpak van deze casus, door de National Food Crime Unit. Het product wordt vooral gebruikt door body builders en mensen met eetstoornissen.

Het is lastig om dit probleem aan te pakken omdat invoer en aankoop van dit product niet verboden is, maar het gebruik voor menselijke consumptie wel.

Gebruik van deze supplementen heeft zelfs tot doden geleid (in de VK).

VK pakt dit probleem aan door websites te scannen, lokale autoriteiten en ziekenhuizen te betrekken, door samenwerking met douane. Aantal zaken zijn aangepakt en vervolgd. VK geeft aan dat het een globaal probleem is. Door e-commerce is handel in deze supplementen zorgelijk.

Pesticiden

Er is gediscussieerd over de uitwisseling van informatie, bij de casus waarbij verboden gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.

Ideeen voor Opson operaties

Er zijn ideeën geopperd, onder andere tonijn, sudanrood (uit Ghana), koffie (robusta, arabica).

Tot mei worden ideeën van de landen ingezameld, tot half juni. Daarna volgt selectie (door Europol). Gepleit wordt voor meer samenhang en samenwerking tussen de lidstaten in deze operatie. Meerdere landen benadrukken de gezamenlijkheid van de Opson operatie.

Criteria moeten worden vastgesteld voor deelname aan gecoördineerde controleprogramma's, deelname is niet verplicht.

Integratie AAC, iRASFF, FFN.

De Commissie licht toe op welke wijze de systemen verder geïntegreerd zullen worden.

Den Haag, 18 mei 2017